

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvad regeringen kan og vil gøre for at forhindre, at den nye forordning om veterinærlægemidler fører til et øget antibiotikaforbrug i Danmark, og for at undgå eventuelle u hensigtsmæssige konsekvenser for behandlingen af syge husdyr?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Carl Valentin (SF) og Rasmus Nordqvist (SF).

Svar

Tak for spørgsmålet. Og tak for muligheden for at adressere den kritik af veterinærlægemiddelforordningen, som blandt andre er blevet rejst af Den Danske Dyrlægeforening om, at forordningen bl.a. kan medføre et forhøjet forbrug af antibiotika i Danmark.

1. Antibiotikainsatsen er vigtig

Lad mig indledningsvis sige lidt om den danske antibiotikainsats. Danmark har nemlig længe arbejdet benhårdt på at sænke antibiotikaforbruget i husdyrproduktionen.

Og det er med god grund. Forbrug af antibiotika indebærer nemlig en risiko for udvikling af antibiotikaresistens, som er en af vor tids store trusler mod den globale folkesundhed. Og risikoen for resistens stiger i takt med forbruget, selvom man omvendt også skal sørge for ikke at underbehandle dyrene. Det indebærer nemlig i sig selv en øget risiko for udvikling af resistens.

Jeg er stolt over, at vi i Danmark er gået forrest i kampen mod antibiotikaresistens. Lad mig nævne nogle væsentlige punkter fra den danske indsats:

- I midten af 1990'erne blev der indført forbud mod, at dyrlæger måtte tjene penge på salg af veterinærmedicin.

- I slutningen af 90'erne blev brugen af antimikrobielle vækstfremmere i Danmark udfaset. Og VetStat blev lanceret som et værktøj til at samle data for forbrug af receptpligtig medicin til dyr.
- I 2010 etableredes Gult kort-ordningen, som giver mulighed for at sætte ind over for de landmænd, der har et højt forbrug af antibiotika i husdyrproduktionen.
- Gult kort-ordningen blev i 2016 videreudviklet, så kritisk vigtige antibiotikatyper vægtes højt i opgørelsen af forbruget.
- I 2019 blev der senest fastsat et nyt reduktionsmål om at reducere antibiotikaforbruget til grise. Denne gang med 2 pct. pr. år i perioden 2019 til 2022, svarende til en samlet reduktion på 8 pct.

Der har altså gennem de seneste mange år været en massiv indsats for at sænke forbruget af antibiotika i Danmark. Og det afspejler sig bl.a. i, at den samlede anvendelse af antibiotika til grise er blevet reduceret med 29,4 pct. i forhold til 2009.

Den danske indsats mod antibiotikaresistens skal fortsætte. Og derfor er emnet for dette samråd uhyre vigtigt.

2. Jeg tager kritikken alvorligt

Formålet med den nye veterinærlægemiddel-forordning er bl.a. at sikre et ansvarligt forbrug af antibiotika til husdyr i hele EU. Det er et formål, som jeg støtter.

Forordningen er dog blevet kritiseret for, at den i Danmark vil kunne føre til det utilsigtede resultat: et højere og mere uansvarligt forbrug af antibiotika.

Det argument fremføres blandt andre af Den Danske Dyrlægeforening. Foreningen peger på, at den nye forordning tvinger danske dyrlæger til altid og uden undtagelse at følge markedsføringstilladelsen.

Og det er ifølge foreningen uheldigt, fordi danske dyrlæger i et vist omfang angiveligt har afkortet behandlingsperioden for antibiotika i forhold til de anvisninger, som fremgår af markedsførings-tilladelsen.

Derfor vil forordningen kunne føre til et højere og mere uansvarligt forbrug af antibiotika, advarer dyrlægerne.

Denne advarsel tager jeg alvorligt.

Det må dog samtidig erkendes, at vi i dag ikke har et samlet overblik over, i hvilket omfang danske dyrlæger har afkortet eller forlænget behandlingen med antibiotika i forhold til det, der fremgår af markedsføringstilladelsen.

Men min holdning er klar i denne sag: Hvis der er risiko for, at forordningen kan medføre et uansvarligt forbrug af antibiotika i Danmark, så er det selvfølgelig særdeles uheldigt.

Det er også et problem, hvis forordningen forhindrer, at dyr, der kræver særlig behandling, ikke kan behandles optimalt inden for forordningens rammer. Det har dyrlægerne som bekendt peget på.

Her har jeg noteret mig, at det angiveligt ikke kun er antibiotikabehandlinger, der giver udfordringer for dyrlægerne. Der er også eksempler på, at f.eks. smertebehandling ikke kan udføres optimalt, når markedsføringstilladelsen skal følges.

3. Jeg vil løse problemet

Jeg tager som nævnt de danske dyrlægers opråb alvorligt. Siden Fødevarestyrelsen i marts 2020 blev opmærksom på, at forordningen kan føre til et utilsigtet merforbrug af antibiotika til dyr i Danmark, har styrelsen gentagne gange henvendt sig til EU-Kommissionen.

Styrelsen har i den forbindelse spurgt til muligheden for at fravige betingelserne i markedsførings-tilladelsen.

Svaret fra EU-Kommissionen har været, at der ikke er mulighed for at fravige betingelserne.

EU-Kommissionen har samtidig understreget, at den eneste løsning på problemet er, at lægemiddelproducenterne opdaterer markedsførings-tilladelserne.

Fødevarestyrelsen har derfor opfordret dyrlægerne til at gå i dialog med lægemiddelproducenterne for at tilskynde dem til at opdatere deres markedsførings-tilladelser.

Samtidig er dyrlægerne blevet opfordret til at undersøge, om de kan anvende andre antibiotika-præparater, der har kortere behandlingsperioder.

I de tilfælde, hvor et dyr kræver særlig behandling, er dyrlægerne ligeledes blevet opfordret til at undersøge, om der er alternativer til de lægemidler, som de plejer at anvende.

Det er vigtige skridt. Men de er ikke tilstrækkelige.

Jeg har derfor taget sagen op med EU's sundhedskommissær.

Sundhedskommissæren har i sit svar den 10. marts i år fastholdt, at en opdatering af markedsførings-tilladelserne er den eneste mulige løsning på problemet.

Min holdning er klar: Svaret fra sundhedskommissæren er ikke tilfredsstillende. Det kan ikke være meningen, at Danmark i visse situationer risikerer at blive tvunget ud i et uhensigtsmæssigt forbrug af antibiotika som følge af forordningen.

Vi skal finde en løsning, der kan bruges nu og her. Vi arbejder derfor for, at det igen bliver muligt at fravige betingelserne i markedsføringstilladelsen for antibiotika i veterinærfagligt velbegrundede tilfælde, når det medfører et mindre forbrug af antibiotika.

Det gør vi helt konkret ved, at vi har stillet et ændringsforslag i forbindelse med, at forordningen er blevet åbnet i anden sammenhæng. Det danske ændringsforslag er i første omgang blevet afvist af Kommissionen. Kommissionen har dog tilkendegivet, at man gerne vil fortsætte drøftelserne med Danmark på bilateralt niveau. Derfor fortsætter dialogen.

Og vi har afgivet en erklæring i forbindelse med den videre drøftelse af forslaget. Vi vil også undersøge muligheden for at få fremsat et ændringsforslag i Europa-Parlamentet.

Jeg har derudover anmodet sundhedsministeren om at se på, hvordan lægemiddelproducenterne hurtigst muligt får opdateret markedsføringstilladelserne.

Fødevarestyrelsen vil endelig følge antibiotikaforbruget nøje og løbende overveje, hvilke tiltag, der kan nedbringe forbruget. Det vil ske med hjælp fra Det Veterinærmedicinske Råd.

Det er fortsat mit håb, at vi, også på kort sigt, kan finde en god og meningsfuld løsning.

4. Afrunding

Afslutningsvis vil jeg sige, at det efter min mening er en rigtig god idé, at vi i EU får fælles regler, der kan sikre et ansvarligt forbrug af antibiotika til dyr.

Men det er mildest talt uheldigt, hvis de fælles EU-regler er så ufleksible, at de i særlige tilfælde kan føre til det modsatte resultat. Og at der ikke er rum for fleksibilitet i særlige, veterinærfagligt velbegrundede tilfælde.

Jeg arbejder derfor fortsat benhårdt for, at det bliver muligt at bruge den nye forordning på en mere fleksibel måde, så vi kan sikre dét, som står allerøverst på alles ønskeliste: Et reduceret og mere ansvarligt forbrug af antibiotika. Og en behandling, der er til dyrenes bedste.

Det må kunne lade sig gøre at finde løsning.

TALEPAPIR

Tak for ordet.